

Posudek konzultantky k rigorózní práci

Michal Pončík: Institut emisního obchodování v rámci Kjótského protokolu a Evropského schématu obchodování s emisemi

Rigorózní práce je zpracována v rozsahu 109 stran včetně příloh. Přílohy podávají přehled některých mechanismů, které jsou naznačeny v práci. Z pohledu vývoje práva, resp. závazků jednotlivých států je zajímavý zejména přehled konferencí smluvních stran, z pohledu ekonomického a politického řešení problémů změny klimatu je pak zajímavá příloha č. 2 srovnávající potenciální mechanismy ke snížení emisí skleníkových plynů.

Práce je též doplněna kvalitním poznámkovým aparátem.

Práce je členěna do 8 kapitol včetně úvodu a závěru. V samotném úvodu vymezuje autor výběr daného tématu, dále se věnuje zhodnocení stávajícího stavu globálního problému – změny klimatu. Vhodným odrazovým prvkem pro další členění práce, jakož i pro pochopení soustředění se na vybrané instituty, je přehled uplatňovaných opatření a prostředků na straně 9.

Navazující členění práce je systematické a odpovídá struktuře právních pramenů v oblasti změny klimatu – emisního obchodování. Autor postupuje od mezinárodní právní úpravy, přes evropské mechanismy na úroveň české právní úpravy. Rozbor jednotlivých právních pramenů na všech zmíněných úrovních je doplněn podrobnou znalostí ekonomických a politických mechanismů, které se daném úseku uplatňují, a velmi výrazně ovlivňují též právní/legislativní vývoj v této oblasti. V rámci mezinárodních a evropských pramenů je podán jejich komplexní přehled včetně vymezení vztahu k právní úpravě ČR, resp. právní úpravě členských států ES.

V kapitole 5 se autor podrobně zabývá schématem emisního obchodování na úrovni ČR. Kapitola je uvedena přehledem opatření, které ČR realizuje v oblasti zabránění změně klimatu. Po poměrně detailním popisu zákona o emisním obchodování (přičemž právně zajímavá je zejména část zabývající se jednotlivými prvky emisního obchodování, viz strana 43-60, která je doplněna vlastními úvahami a vyhodnocením praktických dopadů) včetně jeho novelizace v roce 2006 se autor stručně věnuje dalším opatřením ke snižování emisí (např. ochrana ovzduší, IPPC apod.). Tato část dokresluje potřebu řešení daného problému napříč spektrem norem práva životního prostředí, jakož i dalších právních oblastí.

Část šestá je věnována flexibilním mechanismům, které nabízí Kjótský protokol. Tato část je opět doplněna popisem přístupu ČR. V kapitole 7 autor opouští „čistě“ právní nástroje a soustředí se na ekonomické modely a ekologická opatření v dané oblasti. V této části se výrazně projevuje přesah daného tématu do zejména koncepčních, politických a ekonomických souvislostí, bez nichž je právní úprava neefektivní. Autor zde prokazuje hlubokou znalost tématu z praktického pohledu.

Samotný závěr shrnuje vývoj a stávající požadavky na právní úpravu emisního obchodování v rámci Kjótského protokolu a Evropského schématu. Zdůrazněna jsou rizika obou schémat a potřeby pro jejich úspěšný vývoj.

Rigorózní práce je na velmi dobré úrovni, a to zejména s ohledem na autorovu výbornou orientaci v dané oblasti. Zároveň je práce z obsahového hlediska založena primárně na právních

poznatkách (byť na několika málo místech lze vytknout psaní formou eseje, což však velmi úzce souvisí s popisem reálného vývoje na mezinárodní, evropské či české úrovni) a popisech právní úpravy s doplněním vlastních úvah a předpoklady/požadavky budoucího vývoje. Stejně tak z formálních hledisek práce splňuje požadavky kladené na rigorózní práce. Z toho důvodu ji doporučuji k obhajobě.

V rámci obhajoby by se autor měl zaměřit na následující otázky:

Jaký význam má postavení ústředních orgánů státní správy ČR (kromě MŽP), popř. regionálních správních orgánů v rámci regulace emisního obchodování?

Do jaké míry by se měla odpovědnost za změnu klimatu v mezích právních nástrojů přímo týkat fyzických osob nepodnikajících? Popř. lze již některá stávající opatření ve vztahu k fyzickým osobám jako takovým, popř. domácnostem považovat za nástroje k řešení změny klimatu?

Jaké jsou rámcové předpoklady budoucího vývoje vztahu emisního obchodování a emisí z letecké dopravy?

V Praze 31.1.2008

JUDr. Tereza Tichá, Ph.D.
konzultantka r.p.